

ТЗОВ ЛЬВІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «МОНАДА»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
Урба Н.І.
« 23 » 10 2021 року

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ**

підготовки фахового молодшого бакалавра
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 221 Стоматологія
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми Стоматологія ортопедична
(найменування освітньо-професійної програми)

ЛЬВІВ

2021

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Укладачі:

З. П. Загребельна — викладач вищої категорії, голова циклової комісії зуботехнічних дисциплін.

З. П. Костів — викладач вищої категорії, завідувач навчально-виробничої практики

Програму розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії зуботехнічних дисциплін 21 квітня 2021 р., протокол № 4.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основна мета практичного навчання: набуття студентами міцних професійних знань, умінь та навичок для вирішення виробничих питань; прийняття самостійних рішень під час виконання будь-якої роботи в умовах сучасного виробництва на базі вже отриманих у навчальному закладі знань, умінь та навичок згідно з кваліфікаційною характеристикою.

Під час переддипломної практики студенти повинні закріпити, поглибити, систематизувати і розширити теоретичні знання та практичні навички, отримані на практичних заняттях з предметів “Техніка виготовлення незнімних протезів”, “Техніка виготовлення знімних протезів” та “Техніка виготовлення бюгельних протезів”, необхідні для закріплення професійних компетенцій відповідно до кваліфікаційної характеристики.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Проведення переддипломної практики

Відповідно до навчального плану переддипломна практика із спеціальності **221 Стоматологія ортопедична** здійснюється в таких обсягах:

№ п/п	Практика	Кількість тижнів	Кількість годин			Вид контролю
			Загальна	На базах практики	Самостійна робота	
1	Переддипломна практика	4	180	120	60	іспит

2. Загальна мета і зміст практичного навчання

Метою практики є:

- оволодіння студентами сучасними методами та формами організації праці в зубопротезній лабораторії;
- формування потреби систематично поновлювати знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- набуття професійних компетенцій з питань технології виготовлення різних конструкцій протезів.

Завданням практичної підготовки студентів є формування в умовах виробництва професійних навичок на основі здобутих теоретичних знань, необхідних для майбутньої професійної діяльності фахівців.

Переддипломна практика є завершальним етапом підготовки молодшого спеціаліста. Вона проводиться після закінчення теоретичного і практичного курсу та успішного складання заліків, іспитів, які передбачені навчальним планом.

Мета практики:

- поглибити, закріпити та систематизувати теоретичні знання, отримані студентами в процесі навчання;
- набути й закріпити практичні навички з виготовлення знімних, незнімних та бюгельних конструкцій протезів, а також сучасних методів протезування;
- удосконалення професійних навичок і вмінь зі спеціальності, підготовка до майбутньої самостійної роботи.

Практика студентів передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Під час переддипломної практики рекомендуються такі форми навчання:

- візуальна практика: студент спостерігає і ознайомлюється з роботою лікаря-стоматолога-ортопеда при виконанні ним клінічних етапів виготовлення протезів, а також з роботою зубного техника при виготовленні складних конструкцій у зуботехнічній лабораторії;
- самостійне виконання завдань безпосереднього керівника практики.

3. Загальні вимоги до організації проведення та керівництва практикою

Особливого значення набуває комплексний підхід до організації практики студентів спеціальності, який було використано при розробці робочої програми з виробничої практики.

Практика студентів проводиться на оснащених відповідним чином базах, які затверджуються наказом навчального закладу.

Бази практики повинні забезпечити реалізацію програми практики, мати кваліфікований персонал, сучасне обладнання.

Умовою якісної підготовки студентів під час практики є дотримання єдиних вимог до послідовності етапів виготовлення зубних протезів у навчальному закладі і на базах лікувально-профілактичних установ, що забезпечується тісною співпрацею методичних, загальних і безпосередніх керівників.

Студенти можуть самостійно підбирати місце проходження практики і пропонувати його як базу практики.

Керівниками практики є викладачі навчального закладу та спеціалісти від баз практики.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює завідувач виробничої практики, який підпорядковується заступнику директора з навчально-виробничої роботи.

Методичний керівник практики від навчального закладу:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до її проведення;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденник, методичні рекомендації);
- складає графік проходження практики студентами, враховуючи програму;
- бере участь у розподілі студентів за робочі місця;
- здійснює контроль за веденням щоденників практикантами, ходом виконання практики;
- надає методичну допомогу в поетапному виготовленні зубних протезів, раціональному використанні матеріалів;
- розробляє тематику індивідуальних завдань, перевіряє їх виконання;

- роз'яснює студентам про систему звітності з практики;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці та побуту студентів і проведення з ними обов'язкового інструктажу з охорони праці й техніки безпеки;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, графіка відвідування студентами бази практики;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- своєчасно інформує заступника директора з навчально-виробничої роботи про хід практики на базах;
- подає заступнику директора з навчально-виробничої роботи письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

Керівник від бази практики (загальний):

- приймає студентів на практику згідно з календарним планом;
- призначає наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою;
- забезпечує студентам умови безпеки на кожному робочому місці;
- проводить обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчає студентів-практикантів безпечним методам праці;
- створює необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускає використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;
- ознайомлює із структурними підрозділами стоматологічних установ;
- надає студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користування лабораторіями, бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- забезпечує облік виходу на роботу студентів-практикантів; повідомляє навчальний заклад про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення;
- після закінчення практики складає характеристику на кожного студента-практиканта, в якій відображає якість підготовленого ним звіту; оцінює знання та практичні навички.

Студенти під час проходження практики зобов'язані:

- отримати направлення та завдання;
- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики і порадами її керівників;
- вивчити і суворо дотримувати правил з охорони праці, техніки безпеки на

виробництві;

- дотримуватися графіка роботи — при 6-денному тижні тривалість робочого дня становить 6 год;
- не допускати скорочення термінів практики за рахунок подовження робочого дня;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти звіт та залік з практики.

Керівники практики від стоматологічної установи разом з керівниками практики від навчального закладу несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

4. Підсумовування практики

Проходження студентами виробничої практики завершується звітом про виконання програми та індивідуального завдання.

Загальна форма звітності студента за практику — це подання письмового звіту, підписаного керівником від бази практики, засвідченого печаткою.

Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика, звіт) подається керівнику практики від навчального закладу.

Звіт є одним з основних документів при складанні заліку з практики і має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Звіт про практику захищається студентом (з оцінкою) у керівника практики від навчального закладу.

Іспит приймається в студентів на робочих місцях у зубопротезній лабораторії в останні дні проходження практики або в навчальному закладі протягом перших 10 днів семестру, який починається після практики.

Критерієм ефективності проходження практики є практичне засвоєння знань, умінь і навичок, передбачених програмою з навчально-виробничої практики.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки студента за підписом керівника практики.

Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, навчальним закладом надається можливість студенту проходження практики через рік. Можливість повторного проходження практики через рік, але за власний рахунок, надається і студенту, який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку. Студенту, який не виконав програми практики без поважних причин, може бути надано право на проходження практики повторно при виконанні умов, визначених навчальним закладом.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях циклових комісій та педагогічної ради не рідше одного разу протягом навчального року.

5. Матеріальне забезпечення практики

Матеріальне забезпечення практики здійснюється відповідно до чинних постанов, наказів, розпоряджень Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Зміст програми

Мета:

- удосконалення професійних навичок і вмінь зі спеціальності;
- підготовка до майбутньої самостійної роботи.

Розподіл часу на практиці

№ з/п	Найменування розділу практики	Кількість робіт	Кількість годин		
			усього	зуботехнічна лабораторія	самостійна робота
1.	Ознайомлення з ортопедичним кабінетом і зуботехнічною лабораторією. Проходження інструктажу з техніки безпеки, санітарного режиму (вимоги до приміщень, їх прибирання, особиста гігієна) і норм поведінки в лікувальному закладі	—	8	2	6
2.	Виготовлення знімних пластинкових протезів:				
	— часткові протези	2	22	14	8
	— протези для беззубих щелеп	2	32	24	8
3.	Виготовлення незнімних протезів:				
	— коронки поодинокі штамповані;	2	10	8	2
	— коронки суцільнолітні;	2	14	8	6
	— паяні мостоподібні протези із суцільнолітою і облицьованою проміжною частиною;	1	14	12	2
	— суцільнолітні мостоподібні протези;	2	20	12	8
	— металоакриловий мостоподібний протез.	2	20	12	8
4.	Виготовлення бюгельних протезів:				
	— протез нескладної конструкції (дуга, два кламери);	1	20	12	8
	— протез ускладненої конструкції.	1	20	16	4
	Усього за переддипломну практику	15	180	120	60

Студенти повинні ознайомитись із:

- організацією охорони праці, протипожежної безпеки;
- приміщеннями зуботехнічної лабораторії та їх призначенням;
- робочим місцем зубного техника;
- організацією прийому пацієнтів лікарем-стоматологом-ортопедом.

Після завершення переддипломної практики

студенти повинні знати:

- правила охорони праці та безпеки життєдіяльності виробничої санітарії, протипожежної безпеки;
- основні положення чинного законодавства щодо організації робочого місця зубного техника;
- правила зберігання і розміщення зуботехнічних матеріалів, відбілювачів і виробів медичного призначення;
- посадові обов'язки зубного техника;
- техніку отримання відбитків різними відбитковими масами;
- техніку виготовлення моделей з різних відбиткових мас та вимоги до моделей;
- теорію артикуляції, принципи будови артикуляторів;
- основи підготовки порожнини рота до протезування частковими та повними знімними пластинковими протезами;
- методи визначення центральної оклюзії при частковій і повній відсутності зубів;
- проби Гербста та техніку отримання функціональних відбитків;
- техніку встановлення фарфорових зубів;
- техніку виготовлення протезів з м'якими (амортизаційними) підкладками;
- механізм з'єднання пластмаси базису, штучних зубів і м'якої підкладки;
- критерії вибору конструкції незнімних протезів;
- основні принципи моделювання суцільнолитих конструкцій для облицювання їх пластмасою, керамічним покриттям;
- технологію обробки, шліфування та полірування незнімних протезів, властивості абразивних матеріалів і послідовність їх використання;
- склад електроліту, технологію електрополірування та техніку безпеки при цьому;
- критерії оцінювання якості шліфованої та полірованої поверхонь;
- техніку безпеки під час відбілювання, обробки; шліфування та полірування незнімних конструкцій;
- основи етики й деонтології в стоматології;
- класифікацію зубних рядів за Кеннеді;
- класифікацію бюгельних протезів;
- показання до виготовлення бюгельних протезів;

- властивості основних і допоміжних матеріалів для виготовлення бюгельних протезів;
- система кламерів Нея;
- будову й призначення паралелометра;
- основи конструювання каркасів бюгельних протезів на верхню та нижню щелепу (утримувальні, опорні елементи, сідлоподібні частини, дуги);
- властивості, послідовність використання й техніку безпеки при роботі з абразивними матеріалами під час обробки, шліфування й полірування каркаса бюгельних протезів і протеза в готовому вигляді;
- основи ортопедичного лікування пародонтозу та патологічного стирання зубів;
- способи виготовлення шинуючих елементів;
- поетапне відновлення висоти прикусу;
- використання замкових кріплень.

Студенти повинні вміти:

- працювати з нормативними документами та допоміжною літературою;
- дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії на робочих місцях;
- гіпсувати моделі в артикуляторі та встановлювати штучні зуби в артикуляторі;
- виготовляти базиси з оклюзійними валиками;
- виготовляти моделі за функціональними та комбінованими відбитками;
- виготовляти протези з м'якими прокладками й ізоляцією торусу та екзостозів (кісткових виступів);
- виготовляти роз'ємні моделі;
- моделювати суцільнолиті коронки, мостоподібні протези, облицьовані пластмасою, керамікою;
- проводити обробку литва;
- шліфувати й полірувати незнімні конструкції;
- вибрати конструкцію бюгельних протезів;
- користуватися паралелометром при вивченні діагностичних моделей;
- готувати модель до дублювання;
- проводити дублювання моделей;
- виготовляти вогнетривкі моделі;
- моделювати каркас бюгельного протеза для відливки поза моделлю;
- обробляти, шліфувати та полірувати каркас бюгельного протеза;
- встановлювати штучні зуби при виготовленні бюгельного протеза;
- проводити заміну воску на пластмасу при виготовленні бюгельного протеза;
- полірувати готовий бюгельний протез.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Правила охорони праці та техніки безпеки життєдіяльності виробничої санітарії, протипожежної безпеки.
2. Основні положення чинного законодавства щодо організації робочого місця зубного техніка.
3. Посадові обов'язки зубного техніка.
4. Техніка отримання відбитків різними відбитковими масами.
5. Техніка виготовлення моделей з різних відбиткових мас та вимоги до моделей.
6. Теорія артикуляції, принципи будови артикуляторів.
7. Основи підготовки порожнини рота до протезування частковими й повними знімними пластинковими протезами.
8. Методи визначення центральної оклюзії при частковій і повній відсутності зубів.
9. Проби Гербста та техніка отримання функціональних відбитків.
10. Техніка встановлення фарфорових зубів.
11. Техніка виготовлення протезів з м'якими (амортизаційними) підкладками.
12. Механізм з'єднання пластмаси базису, штучних зубів та м'якої підкладки.
13. Критерії вибору конструкції незнімних протезів.
14. Основні принципи моделювання суцільнолитих конструкцій для облицювання їх пластмасою, керамічним покриттям.
15. Технологія обробки, шліфування та полірування незнімних протезів, властивості абразивних матеріалів та послідовність їх використання.
16. Склад електроліту, технологію електрополірування та техніку безпеки при цьому.
17. Критерії оцінювання якості шліфованої та полірованої поверхонь.
18. Техніка безпеки під час відбілювання, обробки; шліфування та полірування незнімних конструкцій.
19. Основи етики та деонтології в стоматології.
20. Класифікація зубних рядів за Кеннеді.
21. Класифікація бюгельних протезів.
22. Показання до виготовлення бюгельних протезів.
23. Властивості основних і допоміжних матеріалів для виготовлення бюгельних протезів.
24. Система кламерів Нея.
25. Будова та призначення паралелометра.
26. Основи конструювання каркасів бюгельних протезів на верхню та нижню щелепу (утримувальні, опорні елементи, сидлоподібні частини, дуги).
27. Властивості, послідовність використання та техніку безпеки при роботі з абразивними матеріалами під час обробки, шліфування та полірування каркаса бюгельних протезів і протеза в готовому вигляді.
28. Основи ортопедичного лікування пародонтозу та патологічного стирання зубів.
29. Способи виготовлення шинуючих елементів.
30. Поетапне відновлення висоти прикусу.

31. Використання замкових кріплень при виготовленні знімних протезів.
32. Нормативні документи зубного техніка.
33. Правила охорони праці та техніки безпеки на робочих місцях.
34. Гіпсування моделей в артикулятор і встановлення штучних зубів в артикуляторі.
35. Виготовлення базисів з оклюзійними валиками та вимоги до них.
36. Виготовлення моделі за функціональними відбитками та комбінованими.
37. Виготовлення протезів з м'якими прокладками та ізоляцією торусу і екзостозів (кісткових виступів).
38. Виготовлення роз'ємних моделей.
39. Моделювання суцільнолітої коронки, мостоподібних протезів, облицьованих пластмасою, керамікою.
40. Проведення обробки литва.
41. Шліфування та полірування незнімних конструкцій.
42. Критерії вибору конструкції бюгельних протезів.
43. Готування моделі до дублювання.
44. Дублювання моделей.
45. Виготовлення вогнетривкої моделі.
46. Моделювання каркаса бюгельного протеза для відливки поза моделлю.
47. Оброблення, шліфування та полірування каркаса бюгельного протеза.
48. Встановлення штучних зубів при виготовленні бюгельного протеза.
49. Проведення заміни воску на пластмасу при виготовленні бюгельного протеза.
50. Полірування готового бюгельного протеза.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

Зубопротезна техніка / Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. — К.: Книга плюс, 2006.

Копейкин В.Н., Демнер Л.М. Зубопротезная техника. — М.: Триада-Х, 2004.

Додаткова:

Зубопротезна техніка / За ред. А.І.Бетельмана. — К.: Вища школа, 1970.
Копейкин В.Н., Демнер Л.М. Зубопротезная техника. — М.: Медицина, 1985.

Погодин В.С., Пономарева В.А. Руководство для зубных техников. — Л.: Медицина, 1983.

Криштаб С.И. Ортопедическая стоматология. — К.: Вища школа, 1986.

Копейкин В.Н. Руководство по ортопедической стоматологии. — М.: Медицина, 1993.

Криштаб С.И. Ортопедическая стоматология. — К.: Вища шк. Головное изд-во, 1986.

Ортопедическая стоматология / Под ред. В.Н. Копейкина. — М.: Медицина, 1988.

